

सरकारी सम्पत्ति व्यक्तिको नाममा भटाभटी !

અનુસા થાપા

नेपाल सांस्कृतिक एवं ऐतिहासिक विविधता बोकेको मुलुक हो । यहाँ धर्मकर्ममा धेरै आस्था राखिन्छ । काठमाडौँ उपत्यका होस् या बाहिरी जिल्ला मठमन्दिर धेरै छन् । विश्व सम्पदा सूचीमा पनि धेरै मठमन्दिर सूचिकृत भएको छ । जसमा पशुपतिनाथ मन्दिर पनि पर्दछ । पशुपतिनाथले विश्वमा नेपाललाई एउटा पहिचान दिलाएको छ ।

मन्दिर आउने भक्तजनले श्रद्धापूर्वक भेटी चढाउने गर्दछन् । भेटीमा पैसासँग बहुमूल्य वस्तु पनि चढाउने गरिएको छ । तर त्यो भेटीको सदुपयोग भइरहेको छ त ? हालै मात्र एउटा घटना सार्वजनिक भयो । पशुपतिनाथकै पुजारी तथा कर्मचारीद्वारा भेटी चोरी । यसले मन्दिरको भेटी कर्मचारीहरुको खल्तीमा जाँदो रहेछ भन्ने छताछुल्ल भएको छ । भेटी मन्दिरको मर्मत सम्भार, संरक्षणमा प्रयोग गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर, राज्यको आँखा नजाँदा भक्तजनले चढाएको भेटीमा भ्रष्टाचार भइरहेको छ । जुन एकदमै लज्जास्पद विषय हो । देशभर यत्रा मन्दिर छन् । त्यहाँ दैनिक कति भेटी उठ्छ ? त्यो भेटी कसरी प्रयोग हुन्छ ? सरकार वेखबरभैँ छ ।

जसको फाइदा त्यहीको व्यवस्थापन समिति र पुजारीहरूले उठाइरहेका छन् । मन्दिर राज्यको सम्पत्ति हो । मठमन्दिर बनाउनका लागि जनताले तिरेको कर खर्च गरिएको हुन्छ । कतिपय दाताले दिएको जग्गामा मन्दिर बनेको छ । मन्दिर त बन्यो, तर त्यसपछि सरोकारवाला निकायले फर्किएर हेरेको पाइँदैन ।

मन्दिर व्यवस्थापन समिति
खानमै ध्याउन्न हुँदा अधिकांश
मन्दिर जीर्ण बन्दै गएको छ ।
धार्मिक धरोहरहरु माँसिदै गएको
छ । तर, संस्कृति, पर्यटन तथा
नागरिक उड्डयन मन्त्रालयलाई
मतलब नै छैन । मन्दिरहरु
कुन अवस्थामा छ ? त्यसको
संरक्षण भइरहेको छ कि छैन ?
सरकारलाई चासो छैन ।

भट्टाको विषयमा सरकार अनविज्ञ भै छ । जसले गर्दा धार्मिक स्थलभित्र बेतिथि, भ्रष्टाचार, लुटमौलायो । आस्थाको केन्द्रमा चोरी भइरहेको छ । यद्यपि, सरकार मौन छ । नेपालीहरु धेरै नै धार्मिक छन् । दर्शन गर्नका

लागि टाढाटाढासम्म धाउँछन् ।
विदेशीहरु पनि मन्दिरको अध्ययन
गर्न नेपाल आइरहेका हुन्छन् ।

यस्ता घटनाले कस्ता प्रभाव पार्छ ? सरकारले ख्याल गर्न जरुरी छ । विश्व सम्पदा सूचीमा परेका मन्दिरभन्दा ठूलो घर बनाउनु नपाउने कानुनी व्यवस्था छ । विडम्बना, मन्दिरभन्दा अग्लाअग्ला घर बनाइएको पाइन्छ । यता, कतिपय मन्दिरको जग्गा अधिक्रमण गरेर व्यक्तिहरुले घर बनाएका छन् ।

जसका कारण साँ मान्दिरका अस्तित्व नै धरापमा परेको छ । चारैतिरबाट घरले मन्दिर घेरिएको हुन्छ । त्यस्तालाई कारवाही गर्न सरकार चासो देखाउँदैन । अहिले मुलुकमा तीन तहको सरकार छ । तर, धार्मिक स्थलको संरक्षणमा तीनै तहको सरकार निरीह भयो । आफ्नो क्षेत्रभित्र कति वटा मन्दिर छ ?

मन्दिरका अवस्था कस्ता छ ? पानी, शौचालयको व्यवस्थापन छ कि छैन ? जनप्रतिनिधिरहले वास्ता गरेका पाईदैन । मन्दिर मात्र होइन, गुठी, सार्वजनिक र सरकारी जग्गा, पाटीपौवा, हुंगेभाराको खोजीमा पनि जनप्रतिनिधिलाई तदारुकता देखाएको छैनन् । रोचक कुरा त के छ भने जनप्रतिनिधिले नै मठमन्दिरको जग्गा मिचेका छन् ।

सरकारी जग्गा हिनामिना गरेका छन् । भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिका वडा नम्बर ५ का वडाध्यक्ष राजकुमार जोशीले सुशील भैरव थानको जग्गा मिचेर घर बनाएका छन् । मन्दिर तीन तलाको छ, उनको घर पाँच तलाको । उनले जग्गा मिचेको देखेर अन्यले पनि मिचेका छन् ।

या त एउटा उदाहरण मात्र हो । यस्ता घटना त कति छन् कति । सरकारले खोज्ने हो भने जनप्रतिनिधि, सरकारी कर्मचारीकै मिलेमतीमा सरकारी सम्पत्ति व्यक्तिको नाममा गएको पुष्टि हुन्छ । पछिल्लो समय जग्गाको भाउ बढ्दै गएको छ । त्यसैले मान्छे लोभी हुँदै गए । सरकारी, सार्वजनिक, गृहीको जग्गा जनप्रतिनिधि र सरकारी कर्मचारीलाई घुस खाएर आफ्नो नाममा लैजान थाले ।

यातिसम्पत्का मठमान्दिर,
 दुंगेधारा, तालपोखरीमा समेत
 मान्छेहरुले कुदृष्टि लगाए। जसका
 कारण यी सम्पत्ति जोगाउन

सकस परेको छ । मठमन्दिर
कुचुक पारेर घर बनाइएको छ ।
यसले त मन्दिरको अस्तित्व नै
सकिन्छ । पहिले कति ढुंगेधारा
थियो । अहिले कतैपनि ढुंगेधारा
भेटिँदैन ।

पाटीपोवा, चोतारा पनि
सकिसक्यो । देशमा भूमि
व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी
निवारण मन्त्रालय छ । भूमि
सुधार विभाग पनि छ । तर,
मन्त्रालय र विभाग पनि नाम
मात्रको बनिदियो । सरकारी
सम्पत्ति दुरुपयोग गर्नेहरुलाई
जोगाउन सरकार नै लागेको प्रष्टै
देखिन्छ । माथिल्लो तहले तल्लो
तह देखाउँछ, तल्लोले माथिल्लो ।

आन कसरो सरकारी सम्पत्तिको संरक्षण हुन्छ ? भूमि सुधार मन्त्रालय सरकारी सम्पत्तिको खोजतलास, संरक्षण गर्ने दायित्व स्थानीय तहको भएको बताउँछ । तर, स्थानीय तह आफूहरुसँग अधिकार नभएको भन्दै कामै गर्दैन । २०८० फागुन ९ गते गृह मन्त्रालयले सबै स्थानीय तहलाई पत्राचार गर्दै सार्वजनिक, सरकारी जग्गा खोजतलास गर्न सबै स्थानीय प्रशासनलाई पत्राचार गर्यो ।

यथाप, स्थानीय तहल
चासो देखाएनन् । त्यसपछि
पुनः गत वैशाख ७ गते गृहले
पुन पत्राचार गरेका छ । तर,
सिडियो कार्यालयले विवरण
पठाउन सकेका छैनन् । किन
कि उनीहरूलाई थाहा नै छैन ।
सयौ वर्षअगाडि आफू कार्यरत
जिल्लामा यति सरकारी जग्गा
थियो, मठमन्दिरको जग्गा यति
थियो, अहिले यति छ भनेर
सिडियोले गृहलाई जवाफ दिन
सकेनन् ।

वास्तवमा भन्ने हो भने उनीहरूले विवरण नै दिन नखोजेभैं देखिन्छ । नत्र त मालपोतबाट निकाल्दा भेटिहालिन्छ । सिडियोहरूको काम पनि 'दिन कटाउने र माना पचाउने' मात्र भयो। सरकारी सम्पत्ति हिनामिना गर्नुमा राजनीतिक दलहरूको पनि ठूलो हात रहेको पाइन्छ । सुकुम्पासीका नाममा सरकारको सम्पत्ति आफ्नो निजीभैं गरेर बाँडिरहेका छन् ।

कहीं दिनआध नकपा
 एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा
 ओलीले सुकुम्बासीलाई जग्गा
 बाँड्नुपर्छ भनेर भाषण गरे । पहिलेले
 नै भूमाफियाले अधिकांश जग्गा
 आफ्नो नाममा लगिसके । बाँकी
 भएका केही पनि राजनीतिक

दलका कार्यकर्ताले सुकुम्बासी भन्दै कब्जा गरिसकेका छन् । बालुवाटारको जग्गा एमाले नेता विष्णु पौडेलका छोराको नाममा दर्ता गरियो ।

वाल्मन्दिर्को जग्गा काँग्रेसका नेता प्रकाशमान सिंहको दिदीले कब्जा गरिन् । गिरीबन्धु टि-स्टेटको जग्गा केपी ओली र पद्मा अर्यालको नाममा व्यक्तिको नाममा लगियो । यो त केही प्रतिनिधिमूलक घटना मात्र हो । यस्ता घटना अनगिन्ती छन् । देश बनाउन आफ्नो भन्नेहरुले नै सरकारको सम्पत्तिमा गिद्देनजर लगाएका छन् ।

आन कसरी हुन्छ, सरकारी सम्पत्तिको संरक्षण ? सरकारी सम्पत्ति सकिनुमा राजनीतिक दलको ठूलो हात छ। जो सरकारी सम्पत्ति सकाउँछ, ऊ नै देशको रक्षक ! 'गर्नेलाई भन्दा हेर्नेलाई लाज' भनेको यही हो। वडाध्यक्ष, मेयर, सांसद जम्मै राजनीतिक दलका कार्यकर्ता हुन्। उनीहरूले नै सरकारी सम्पत्ति हिनामिना गरेका छन्।

त्यसलै उनौहरु या विषयमा बोल्दैनन् । खोताल्दा पनि खोताल्दैनन् । भोलि आफैं जेल जानुपर्ने अवस्था आउन सक्छ । व्यापारीहरुले सरकारी सम्पत्ति व्यक्तिको नाममा लैजानुपछाडि पनि राजनीतिक आड छ । चाहे त्यो चौधरी गुप्त होस् या भाटेभटेनी । अधिकांश राजनीतिक पार्टीका कार्यालय सरकारी जग्गामा छ ।

सरकारी कर्मचारीको संगठनका भवनहरु पनि सरकारी जग्गामै वनेको छ । सरकारी सम्पत्ति कसले सकाएको रहेछ, यो त घामजस्तै छर्लङ्ग भएको छ । विद्यार्थी संगठनको भवन पनि सरकारी जग्गामा छ । सबै मिलेर सरकारको सम्पत्ति कब्जा गरेका छन् । यदि सरकारी जग्गा खोतालेन हो भने काठमाडौंको जस्तो मेयर चाहिन्छ ।

बालेन साहले सरकारी
सम्पत्ति खोजिरहेका छन् । अन्य
टुलटुल रमिता हेरेर बसेका छन् ।
तिनले बालेनबाट केही सिक्नुपर्ने
थियो । काम गर्नेको विरोध
र समर्थन दुवै हुन्छ । काम गर्दा
गाली र तांला दुवै पाइन्छ । कामै
नगर्नेले के पाउँछन् ? संधले
कडाइ गर्ने हो भने स्थानीय
तह तात्लान् । होइन् भने 'दिन
कटाउने र माना पचाउने' काम
मात्रै हुन्छ ।
-भक्तपुर

अर्थतन्त्र

सार्वजनिक ऋण भत्तान गर्न खर्चौं बाँकी

काठमाडौँ - सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयका अनुसार मुलुकले सार्वजनिक ऋण भुक्तान गर्न बाँकी करिब रु २४ खर्ब रहेको छ । यसका साथै चालु आर्थिक वर्षको १० महिनामा रु ९८ अर्ब ऋण थप भए सँगै यो चालु आवको १० महिनाको भुक्तानी गर्न बाँकी सार्वजनिक ऋण हो । आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को शुरुमा कुल सार्वजनिक ऋण रु २२ खर्ब ९९ अर्ब रहेकामा २०८१ वैशाख मंसालसम्ममा रु ९८ अर्ब आठ करोड थप भई कुल ऋण रु २३ खर्ब ९९ अर्ब रहेको सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयको प्रतिवेदनमा छ । चैत महिनाको तुलनामा कुल सार्वजनिक ऋण रु ११ अर्ब ६४ करोड थप भएको छ । कुल गार्हस्थ्य उत्पादनका आधारमा सार्वजनिक ऋण ४२ दशमलव ०२ प्रतिशत हुन आउँछ ।

गत वैशाख मसान्तसम्मको कूल सरकारी ऋणमा आन्तरिक ऋणकोलव दायित्व रु ११ खर्व ८४ अर्व ४८ करोड बराबर रहेको छ । यो अवधिसम्मको आन्तरिक ऋण मुलुकको कूल गार्हस्थ्य उत्पादन 'जिपिडी' को २० दशमलव ७६ प्रतिशत प्रतिशत बराबर हो । त्यस्तै बाह्य ऋण दायित्व रु १२ खर्व १२ अर्व ९५ करोड बराबर पुगेको छ । जिडिपी अनुपातमा बाह्य ऋणको दायित्व २१ दशमलव २६ प्रतिशत बराबर हो । सार्वजनिक ऋण व्यवस्थापन कार्यालयका अनुसार चालु आर्थिक वर्षको वैशाख मसान्तसम्ममा सरकारले कूल रु दुई खर्व ६४ अर्व ६३ करोड बराबर ऋण उठाउँदा रु एक खर्व ६६ अर्व ५५ करोड ४४ लाख बराबर साँवा ब्याज भुक्तानी गरेको छ । यो अवधिमा सरकारले उठाएको ऋणमध्ये आन्तरिक ऋण रु एक खर्व ११ अर्व बराबर बाह्य ऋण रु ७३ अर्व ६३ करोड बराबर हो । त्यस्तै, साँवा ब्याज भुक्तानीतर्फ आन्तरिक ऋणको साँवाब्याज भुक्तानीमा रु एक खर्व ३५ अर्व ६२ करोड र बाह्य ऋणको साँवाब्याजतर्फ रु ३० अर्व ९३ करोड बराबर भुक्तानी भएको छ । कार्यालयले जनाए अनुसार

गत वैशाख मसान्तसम्ममा वार्षिक लक्ष्यको ५८ दशमलव ४५ प्रतिशत बराबर ऋण उठाएको छ । चालु आर्थिक वर्षमा रु चार खर्ब ५२ अर्ब सार्वजनिक ऋण परिचालन गर्ने लक्ष्य राखिएकामा वैशाख मसान्तसम्ममा रु दुई खर्ब ६५ अर्ब ऋण प्राप्त भएको कार्यालयको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ, “वार्षिक लक्ष्यको तुलनामा कुल सार्वजनिक ऋण प्राप्त ५८ दशमलव ४५ प्रतिशत र आन्तरिक ऋण प्राप्त ७९ दशमलव ५८ प्रतिशत तथा बाह्य ऋण प्राप्त ३४ दशमलव ६९ प्रतिशत रहेको जनाएको छ । सार्वजनिक ऋणको साँवा तथा ब्याज भुक्तानीका लागि चालु आर्थिक वर्षमा रु तीन खर्ब ३० अर्ब बराबर वार्षिक बजेट विनियोजन भएको थियो । जस अनुसार वैशाख मसान्तसम्ममा रु दुई खर्ब २२ अर्ब बराबर भुक्तानी भएको जनाइएको छ । यो वार्षिक विनियोजनका आधारमा ७० दशमलव ५७ प्रतिशत बराबर हो ।

सिटिजन्स बैंकको संचालकमा ईला नियुक्त

काठमाडौं - सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेडको रिक्त संचालक पदमा पूर्व निर्वाचन आयुक्त ईला शर्मा नियुक्त भएकी छन् । उनलाई बैंकका अध्यक्ष प्रवलजंग पाण्डेले एक समारोहमा विच पद तथा गोपनीयताको शपथग्रहण गराएका छन् । कानुनमा विशेष अनुभव सङ्गलेकी शर्माले त्रिभुवन विश्वविद्यालयबाट पब्लिक इन्टरनेशनल ल एन्ड ह्यूमन राइट्समा एलएलएम गर्नका साथै युनिभर्सिटी अफ हल युकेबाट पनि इन्टरनेशनल विजनेससमा ल, इन्टरनेशनल ट्रेड एन्ड डेभलपमेन्टमा एलएलएम गरेकी छन् । नव नियुक्त सञ्चालक शर्मासँग अन्तर्राष्ट्रिय व्यापार, कानुन, जनसम्पर्क, शिक्षा र विकास लगायत क्षेत्रमा साढे ३ दशक लामो काम गरेको अनुभव रहेको बताइएको छ ।

उनी निर्वाचन सम्बन्धी कानून, नियमावली र निर्देशनमा संलग्न उच्चस्तरीय कानुनी मस्यौदा तथा राजनीतिक सम्बन्ध समितिको अध्यक्षसमेत रहिसकेकी छन् । शर्माले काठमाडौं विश्वविद्यालय लगायत विदेशी विश्व विद्यालयको पाठ्यक्रम विकास र अध्यापनमा समेत महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नका साथै उद्योग तथा वाणिज्य मन्त्रालय र यूएनडीपी परियोजनाका लागि राष्ट्रिय परामर्शदाताको रूपमा र विभिन्न आईएनजीओमासमेत संलग्न रहेकी शर्माले फुड फस्ट इन्फरमेसन एक्शन नेटवर्क (फूड) नेपालको कार्यकारी समितिमा संस्थापक उपाध्यक्ष र साउथ एसियन वुमन इन मिडिया (स्व्)को कार्यकारी समितिका साथै साउथ एशिया वाच अन ट्रेड, इकोनमिक्स एन्ड इनभारोमेन्टको कार्यकारी समितिको बोर्डमा पनि काम गरिसकेकी उनी यस अघि नै एक वाणिज्य बैंकको संचालक रहेकी थिइन् । यस सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेडको देशभर रहेको १९० वटा शाखा, १५३ वटा एटीएम र ९८ वटा शाखारहित बैंकिङ्ग ईकाईहरूबाट १७ लाख ४० हजार ग्राहक वर्गलाई आधुनिक बैंकिङ्ग सेवाहरु प्रदान गर्दै आएको छ । अहिलेसम्म ५५ जिल्लामा आफ्नो सेवा प्रदान गर्दै आएको सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेडले यसै आर्थिक वर्षमा थप ७ शाखाहरू विस्तार गरेर आगामी दिनमा देशको ६० वटा जिल्लामा सेवा प्रदान गर्ने गृहकार्य गरिरहेको बताइन्छ ।

सम्पादकको...

पत्रकारले आत्महत्या गरेपछि मात्र तपाईंको जमिर जान्ने हो वा त्यसका लागि पनि मालिकले भनि दिनु पर्ने हो ? प्लिज हामीलाई थप लज्जित नबनाउनुस् । म वास्तवमै तपाईंका नजरहरु आफ्ना सन्तानका अधिलिटर, युवा विद्यार्थीका अधिलिटर र सामान्य भन्दा सामान्य पत्रकारका अधिलिटर पनि नभएकोस् भन्ने चाहन्छु ।

कम्तिमा एउटा पाठक, दर्शक,

श्रोताको नजरमा एउटा पत्रकारको गरिमा जोगाई दिनुस् । आफूलाई मालिकको अधिलिटर होइन पत्रकारका अधिलिटर उभ्याई दिनुस् । पत्रकारिताको मूल्यका अधिलिटर उभ्याई दिनुस् । त्यसपछि बल्ल पत्रकारिता र प्रेस स्वतन्त्रता भन्न सुरुन्छ । प्लिज मालिकको अभिमान र घमण्डलाई आफैले आर्जन गरेको अभिमान र घमण्ड ठानेर त्यसलाई पत्रकारिताको भाष्यले सिञ्चित नगर्नुस !

किरात सम्प्रदायको महान चाड धिरिनाम-दोडवाडा

उभौली साकेला, साकेवा, साकेन्वा साक्खेवा, तोषी, यक्वा तडनाम, स्यादर पिदर, चासुवा, भूमे पूजा यलेदोड -5084 तथा 2568औ बुद्ध जयन्तीको पावन अवसरमा देश-परदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण दिदीबहिनी, दाजुभाइ, श्रद्धेय मान्यजन तथा हाम्रा व्यवस्थापन सञ्चालक समिति, शेयर सदस्य, कर्मचारी, शुभेच्छुकहरुसमेतमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायु अनि उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

पुरञ्जन मुकारुङ राई
अध्यक्ष

गोरखा मिलिनियम बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., परिवार
मीन भवन, नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं ।

किरात सम्प्रदायको महान चाड धिरिनाम-दोडवाडा उभौली साकेला, साकेवा, साकेन्वा साक्खेवा, साक्ले, तोषी, यक्वा तडनाम, स्याँदर पिदर, चासुवा, भूमे पूजा यलेदोड -5084 तथा 2568औ बुद्ध जयन्तीको पावन अवसरमा देश-परदेशमा रहनु हुने सम्पूर्णभूतपूर्व सैनिक दिदीबहिनी, दाजुभाइ, श्रद्धेय मान्यजनका साथै शुभेच्छुकहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायु अनि उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

जीत बहादुर राई
उपसभापति तथा समाजसेवी

गोरखा भूतपूर्व सैनिक संघ, गेसो, परिवार
ताल्छीखेल, ललितपुर ।

किरात सम्प्रदायको महान चाड धिरिनाम-दोडवाडा उभौली साकेला, साकेवा, साकेन्वा साक्खेवा, साक्ले, तोषी, यक्वा तडनाम, स्याँदर पिदर, चासुवा, भूमे पूजा यलेदोड -5084 तथा 2568औ बुद्ध जयन्तीको पावन अवसरमा देश-परदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण दिदीबहिनी, दाजुभाइ, श्रद्धेय मान्यजनका साथै शुभेच्छुकहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायु अनि उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

धुवराज राई
अध्यक्ष

ग्लोबल वेलफेयर, परिवार

बालिकालाई...

वेटरको काम गर्ने भन्दै जबर जस्ती यौन क्रियाकलापमा लगाउने गरेको आरोप छ । ती बालिकाहरुलाई दैनिक ५ देखि १५ जना ग्राहकसँग यौन सम्पर्क गर्न लगाई रेष्टुरेन्ट सञ्चालकले रकम उठाउने गरेको प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुलेको छ ।

बालविवाह, बहुविवाह सम्बन्धी सचेतिकरण कार्यक्रम सम्पन्न

प्युठान - श्रमरानी माध्यामिक विद्यालय सुरूमारानी गाउँपालिका-६ बुढिचौरमा घरेलु हिंसा, बालविवाह, बहुविवाह सम्बन्धी सचेतिकरण कार्यक्रम, २०८१ गत साताको बुधवार सम्पन्न भएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय प्युठान तथा सुरूमारानी गाउँपालिका ६ नम्बर वडा कार्यालयको प्राविधिक सहयोग एवम् सुरूमारानी गाउँपालिकाको आर्थिक सहयोगमा तिनकुने दह टोल विकास संस्था प्युठानले सो कार्यक्रम आयोजना गरिएको हो । कार्यक्रममा जिल्ला प्रहरी कार्यालय प्युठानका प्रमुख प्रहरी नायव उपरीक्षक इश्वर थापाले घरेलु हिंसा, बालविवाह,

यौन पिपासु ग्राहकले दिएको मध्ये आधा रकम नाबालिकालाई दिने प्रलोभन देखाए पनि उक्त रकमसमेत उनीहरुले नदिने गरेको प्रहरीले जनाएको छ । पक्राउ परेकाहरुविरुद्ध मानव बेचबिखन तथा आसोर पसारको कसुरमा काठमाडौं जिल्ला अदालतबाट ३ दिनको म्याद लिएर अनुसन्धान अघि बढाइएको छ ।

बहुविवाह न्यूनीकरण गर्न अपनाउनु पर्ने उपायहरु बारे उल्लेख गर्दै यसका नकारात्मक पक्ष र कानुनी व्यवस्थाका बारेमा जानकारी गराएका थिए । उक्त अवसरमा सुरूमारानी गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत देविराम पाठकले हरेक अपराधको श्रृङ्खला सानो कुराबाट शुरू भई बिकाराल रूप लिने हुँदा साना-साना कुरामा ध्यान पुर्‍याउन सकेमा अपराध क्रमशः घट्दै जाने बताए । यस अवसरमा स्थानीय जनप्रतिनिधि, शिक्षक, विद्यार्थी तथा अभिभावकहरुको उपस्थिति रहेको कार्यक्रमको अध्यक्षता श्रमरानी माध्यामिक विद्यालयका प्रधानाध्यापक राम प्रसाद घिमिरेले गरेका थिए ।

किरात सम्प्रदायको महान चाड धिरिनाम-दोडवाडा उभौली साकेला, साकेवा, साकेन्वा साक्खेवा, साक्ले, तोषी, यक्वा तडनाम, स्याँदर पिदर, चासुवा, भूमे पूजा यलेदोड -5084 तथा 2568औ बुद्ध जयन्तीको पावन अवसरमा देश-परदेशमा रहनु हुने सम्पूर्णभूतपूर्व सैनिक दिदीबहिनी, दाजुभाइ, श्रद्धेय मान्यजनका साथै शुभेच्छुकहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायु अनि उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

कृष्ण कुमार राई
सभापति

गोरखा भूतपूर्व सैनिक संघ, गेसो, परिवार
ताल्छीखेल, ललितपुर ।

किरात सम्प्रदायको महान चाड धिरिनाम-दोडवाडा उभौली साकेला, साकेवा, साकेन्वा साक्खेवा, साक्ले, तोषी, यक्वा तडनाम, स्याँदर पिदर, चासुवा, भूमे पूजा यलेदोड -5084 तथा 2568 औ बुद्ध जयन्तीको पावन अवसरमा देश-परदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण दिदीबहिनी, दाजुभाइ, श्रद्धेय मान्यजनहरुका साथै हाम्रा व्यवस्थापन सञ्चालक समिति, शेयर सदस्य, कर्मचारी, शुभेच्छुकहरुमासमेत सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायु सहित उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सुम्निमा वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., परिवार
चापागाउँदोबाटो, सातदोबाटो, ललितपुर ।

अन्तर्राष्ट्रिय

पोर्तुगल सेन्जेनको निलम्बन जोखिममा नरहेको

पोर्चुगल - यता पछिल्लो समयदेखि चर्चामा आएको युरोपियन मुलुकहरु मध्ये प्रमुख गन्तव्यको रूपमा रहेको लिस्बन, पोर्चुगल सेन्जेन क्षेत्रबाट हट्न लागेको भनिए पनि त्यो सत्य नभएको बताइएको छ । यस विषयले पछिल्लो समय धेरै चर्चा परिचर्चा पाइरहेको छ । यसरी पोर्चुगल सेन्जेन क्षेत्रबाट हट्न लागेको हल्लाले पोर्चुगलमा रहेका अधिकांश विदेशी चिन्तित बनेका थिए । तर, यस सम्बन्धमा पोर्चुगलको आन्तरिक सुरक्षा प्रणालीले अस्ति शुक्रवार सेन्जेन क्षेत्रको निलम्बनको जोखिम नरहेको स्पष्ट गरेपछि विशेषतः नेपालीहरु चिन्ता मुक्त बनेका छन् । यसका लागि पोर्चुगलले सिमानामा नयाँ डिजिटल र बायोमेट्रिक कन्ट्रोल सिस्टम स्थापना गरिसकेकोले अब जोखिम नरहेको प्रणालीले स्पष्ट पारेको हो । एकाएक काल्पनिक रूपमा निलम्बनका खबरहरु प्रकाशमा आएकोमा दुःख व्यक्त गर्दै राष्ट्रपतिका मन्त्री एन्टोनियो लेइटाओ अमारोले अब सेन्जेन क्षेत्रको जोखिम नरहेको बताएका हुन् ।

युरोपेली आयोगले पोर्चुगल लगायत सबै सदस्य राष्ट्रहरुलाई सहयोग गरिरहेको छ र हाम्रो देशलाई सेन्जेन क्षेत्रबाट निलम्बन गर्न लागिएको कुनै परिदृश्य छैन भन्ने ग्यारेन्टी गर्दछु, मन्त्रीले बताउँदै 'पोर्चुगललाई नयाँ प्रणालीको हिस्सा होस् भन्ने सुनिश्चित गर्न आन्तरिक सुरक्षा प्रणाली र सरकारले आफ्नो भूमिका निर्वाह गरिरहेको स्पष्ट पार्दछु ।' युरोपेली यात्रा सूचना र प्राधिकरण प्रणालीका महासचिव पाउलो पिनहेरोको नेतृत्वमा रहेको निकायले गत वर्षको अक्टोबरमा प्रवेश र निकास प्रणालीको परीक्षण र तयारीको बारेमा सरकारलाई जानकारी गराएको थियो ।

अप्रिल २९ मा पोर्चुगललाई आवश्यक पर्ने सबै नयाँ प्रणाली पूरा गरिसकेको मन्त्री एन्टोनियोले जानकारी दिए । यदि ती आवश्यक शर्त पूरा नगरेको भए सेन्जेनबाट निलम्बन हुने जोखिम रहेको तर अब त्यो जोखिम नरहेको स्पष्ट पारे ।

आन्तरिक सुरक्षा प्रणालीले यो अवस्थाको समाधान गर्न फेब्रुअरीमा २५ मिलियन युरोसम्मको असाधारण खर्च दिएको थियो । त्यसवेला पोर्चुगल सरकारले गरेको ढिलाइको कारण जोखिममा रहेको भए पनि सरकार, आयोग, सक्षम एजेन्सी र युरोपेली साभेदारहरुले चरणबद्ध रूपमा गरेका कामले खतरा टरेको जनाइएको छ ।

पोर्चुगलमा जाने र आउने मानिसहरुलाई अन्य सदस्य राष्ट्रहरुमा नियन्त्रण गर्न सक्षम हुनुका साथै सीमाहरुमा आन्तरिक नियन्त्रण गर्न अब सरकार सक्षम रहेको पनि जनाइएको छ । वीवीसी सेवा

अदालतले दिएको आदेशपछि

इजरायलद्वारा रफाहमा आक्रमण

काठमाडौं- हमासले अक्टोबर ७ मा सुरु गरेको युद्धको युद्धविराम खोज्ने प्रयासबीच संयुक्त राष्ट्रसंघीय अन्तर्राष्ट्रिय अदालतले दक्षिणी सहरमा सैन्य कारवाही रोकन आदेश दिएपछि शनिबार इजरायलले राफाहसहित गाजापट्टीमा बम प्रहार गरेको छ ।

इजरायली सेनाले उत्तरी गाजाबाट थप तीनजना बन्दीहरुको शव बरामद गरेको घोषणा गरेको केही घण्टापछि अन्तर्राष्ट्रिय अदालतले (आइसीजे) ले पनि प्यालेस्टिनीले अझै पनि बन्धक राखेका सबैलाई तत्काल रिहा गर्न माग गर्‍यो र इजरायललाई इजिप्ट र गाजाबीचको राफाह क्रसिङ्ग खुला राख्न आदेश दिएको हो ।

सन् २००७ देखि गाजामा शासन गर्दै आएको प्यालेस्टिनी लडाकु समूह हमासले रफाहमा आक्रमण रोकने आइसीजेको फैसलाको स्वागत गरेको छ तर युद्धग्रस्त गाजाको बाँकी भागलाई वेवास्ता गरेको भन्दै निर्णयको आलोचना गरेको हो ।

आइसीजेको फैसलाको केही घण्टापछि इजरायलले शनिबार बिहान गाजापट्टीमा आक्रमण गरेको छ ।

प्यालेस्टिनी साक्षी र एएफपी टोलीले राफाह र केन्द्रीय सहर देइर अल-बलाहमा इजरायली आक्रमण भएको जनाएको थियो ।

आफ्नो फैसलामा आइसीजेले इजरायललाई रफाहमा सम्पूर्ण वा आंशिकरूपमा भौतिक विनाश ल्याउन सक्ने आफ्नो सैन्य आक्रमण तुरुन्तै रोकन र आदेश दियो र गाजामा हमासले बन्धक बनाएकाको 'तत्काल र बिना शर्त रिहाई' को लागि पनि आह्वान गर्‍यो ।

इजरायली सेनाले शुक्रबार उत्तरी गाजामा शव बरामद भएका तीन जना बन्धकहरु चानान याब्लोन्का, ब्राजिलियन-इजरायली मिशेल निसेनबाम र फ्रान्सेली-मेक्सिकन ओरियन हर्नान्डेज राडोक्सको अक्टोबर ७ को आक्रमणमा हत्या भएको र उनीहरुको शव गाजा लगिएको बताएको छ । तस्विर एएफपी

“मातृभाषाको उन्नति नगर्ने जातिको पतन र विनाश हुन धेरैबेर लाग्दैन ।”
- बाल गंगाधर तिलक

“नारी मात्र पुरुषको पत्नी होइनन्, उनी राजनीतिक नेता, कार्यकर्ता पनि हुन् ।”
- कृष्णकाया

सम्पादकीय

समझदारीका उपाय खोजिनु पर्दथ्यो कि !

मुलुकको सार्वभौमसत्ता सम्पन्न संघीय संसद सहमतिमा अझै सुचारु हुन नसक्नु आमनेपाली नागरिकप्रतिको उपेक्षा हो । यसले जनअपेक्षाको उपहास गरेको छ ।जसको जवाफदेही सत्ता पक्ष र प्रमुख प्रतिपक्ष, प्रतिपक्ष दुवै हुनु पर्छ । नकि, दुवै पक्ष जनउत्तरदायी बन्न नै जननिर्वाचित भएका हुन् । आमनागरिकका अमूल्य मतदानबाटै निर्वाचित बनि जनप्रतिनिधिको रूपमा संसद छिरेका हुन् । अतः तिनै जनप्रतिनिधिहरूले मूलतः आफ्नो व्यक्तिगत र पार्टीगत स्वार्थलाई त्यागदै आमनागरिकको हकहित, अधिकार सँगै देशको विकास, समृद्धिमा ठोस कार्यसम्पादन गर्न सकोस भन्ने अपेक्षाका साथ निर्वाचित गरिएको हेक्का सबैले राख्ने पर्दछ । तर ती जनप्रतिनिधिहरूले बेलाबखत प्रदर्शन र अहिलेको अवस्थालाई हेर्ने हो भने नितान्तै आफ्नै स्वार्थमा तल्लीन रहेको प्रत्यक्ष-परोक्ष अनुभूत गर्न सकिन्छ । देश अनि देशवासीको सामु यस्तो परिस्थिति सिर्जना हुनु अत्यन्तै दुःखद र खेदजनक छ । दलीय हिसाबले सत्ता पक्ष-विपक्ष जो भए पनि मूलतः आमनागरिक र देशकै निमित्त कार्य गर्ने लक्ष्यका साथ संसद् छिर्ने अवसर प्राप्त गरेका हुन् । जसको लेखा जोखा वर्तमान संसद्मा भररहेको गतिविधिले स्पष्ट गरी रहेको छ । संसद प्रवेश गर्नु वास्तवमा सीमित पार्टीगत स्वार्थमा मात्र रहेछ भन्ने जिज्ञासासमेत उत्पन्न गराएको छ । यसरी सार्वभौमसत्ता सम्पन्न संसद अवरोध गर्दै र गराउदै जनप्रतिनिधिको थलो भन्नु जनउपेक्षित कार्य नै हो । यसको जति विरोध गरे पनि कमै हुनेछ । यसको निमित्त तिनै जनप्रतिनिधि बनेकाहरु गम्भीर र सम्वेदनशील हुनु पर्ने हो, त्यस्तो अवस्था यतिका दिनसम्म अलिकति पनि नदेख्नु दुर्भाग्य शिवाय अन्य हुन सक्दैन । चाहे ती सत्ता पक्ष हुन वा विपक्ष दुवै एउटै ड्याडका मूला भने भै देखिएका छन् । यस्तो परिस्थितिले सत्तापक्ष नैतिक मूल्य मान्यता हरण गर्दै भएपनि सत्तामा बसिरहने चलखेलमै धाउन्न रहेको छ भने विपक्ष कसरी हुन्छ सत्ता हत्याउन मै कसरत गरिरहेको अनुभूत गर्न सकिन्छ । जुन कार्यले संसदको गरिमा र उपदायता माथि नै औला उठेको छ । तसर्थ त्यस्ता नितान्त व्यक्तिगत स्वार्थसिद्धिले मुलुक र मुलुकवासीको समृद्धि, सुख, शान्ति, अमन, चयन, सुशासन सहितको विकास कार्यले कसरी मूर्त रूप लिन सक्छ भन्ने प्रश्न पनि त्यति कै तेर्सिएको छ । यदि त्यसो होइन भने व्यक्तिगत स्वार्थलाई तिलाज्जली दिँदै आमनागरिकको मतादेशलाई आत्मसात् र शिरोपर गरी समझदारीमा पुगी दोषीलाई कारबाहीको कठघरामा उभ्याउने निचोडका साथ जनप्रतिनिधिमूलक संसद आमसहमतिमा सुचारु गर्ने तर्फ अगाडि बढ्न सक्नु पर्दथ्यो । त्यसो हुन नसक्नु जनअपेक्षा विरुद्ध कार्यशैली हो भन्दा अन्यथा हुन्न । यता विपक्षले पनि मेरो गोरुको बाह्रै टक्का नभनि केही लचकता अपनाउँदै शीघ्रातिशीघ्र समझदारीका लागि अन्य उपाय खोज्न र खोजिन सक्नु पर्दथ्यो । तब मात्र मुलुकमा जनसंघर्ष पछि स्थापित भए सँगै सञ्चालित संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र सापेक्ष हुने थियो कि !

नेपाल आर्मी, इण्डियन आर्मी, ब्रिटिस आर्मी, सिंगापुर प्रहरीलगायत विभिन्न शारीरिक फिटनेशको लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

MASTER RAJESH RAI
Owner/Training Director

GURKHA FITNESS & EDUCATION CENTRE

Seti Badh Marga Deep-16, Pokhara

+ 977 - 61 - 442292, 442293
+ 977 9803370473

E-mail : rairajesh56@yahoo.co.uk
www.facebook.com/gurkhatraining

प्रचण्डको शासन, रासनविनाको भाषण

संकेत कोइराला

एकपटक सहरमा ठूलाबडाको कचहरी चलि्रहेको ठाउँमा आफन्ती पुग्यो । उसले आफ्नो मुलुकको प्रधानमन्त्रीलाई व्यंग्य हान्दै भन्यो- 'मित्रहरु, म तपाईंहरु समक्ष भन्न चाहन्छु कि यो प्रधानमन्त्री भन्दा त मेरो गधा नै बुद्धिमान छ ।' यो कुरा आगोसरि फैलिएर प्रधानमन्त्रीको कानमा पुग्यो । उनले सिपाही लगाएर घिसाउँदै आफन्तीलाई बादशाह अर्घिल्लिर हाजिर गराए । प्रधानमन्त्रीले आफूलाई निन्दा गरेको दोषारोपण गर्दै कडाभन्दा कडा सजायको माग गरे । रिसले चुर हुँदै आफन्तीलाई बादशाहले सोधे- 'तिमीले प्रधानमन्त्रीभन्दा मेरो गधा नै बुद्धिमान छ, भनेर कसरी भन्यौ ?' 'तिमीसँग के प्रमाण छ ?' 'मसँग प्रमाण छ' आफन्तीले जवाफ दियो- 'एकचोटि म मेरो गधा चढेर पुलबाट जाँदै थिँँँ ।' कुनै जनावरको खुट्टा त्यस पुलको यौटा प्वालमा परेर फिक्न कठिन भएको रहेछ । मेरो गधाको प्रयासबाट त्यसले बल्ल बल्ल आफ्नो खुट्टा प्वालबाट फिक्न सफल भयो । यसको केही दिनपछि म फेरि त्यही पुलबाट जानु पर्यौँ । त्यसवेला के भयो भने मेरो गधा त्यो प्वालमा खुट्टा पर्ला भनेर होसियार भयो । तर सरकारको प्रधानमन्त्री कस्तो छ नजर गरिवक्थ्योस । जनताले बिहानदेखि बेलुकासम्म ठग, बदमास, चोर भन्ने गर्छन । त्यही पनि उसले जनता ठग्न, लुट्न र दुःख दिने काम छोडेको छैन । सरकार के मेरो गधा यो प्रधानमन्त्रीभन्दा बुद्धिमान छैन र ?' हा'हा' हा ठीक छ, ठीक छ । प्रधानमन्त्रीतिर हेरेर बादशाहले उर्दी जारी गरे- 'आजदेखि तिमीले उसका गधाको अनुशासन गर्नु ।' केपी ओलीले नियुक्त गरेका प्रधानमन्त्री प्रचण्डको प्रधानमन्त्री पदको जागिर कति निरीह बनेको छ भन्ने दृश्य चौथो पटक विश्वासको मत लिँदा संसदको माहोलले स्पष्ट गर्छ । प्रतिशोध र दम्भमा गिरिजाप्रसाद कोइरालाको अवतार मानिने केपी ओली चरित्रको टेलरबाट नै चेतबाबाकाशी भएका प्रचण्ड अन्ततः त्यही ओख्तीमा मुन्टो राखेर सुरक्षित भएको अभिनय गर्न पुगेका छन् । पहाडमुनिको सतहमा पुगेपछि ऊटले आफ्नो औकात थाहा पाएजस्तै केपीको संगतले विक्नभन्दा टिक्नमा आफ्नो कानो हुने दीक्षाबाट प्रचण्ड ओतप्रोत छन् । सांगठनिक हिसाबले नै हेर्ने हो भने एमाले जालो हो भने माओवादी मूलतः बखैँभेल । बर्खामा भेलको सौन्दर्य देखिए पनि बिजुली निकाल्न यसको काम आउँदैन । प्रकारान्तरमा जहाजको कोपाइलट त के कपास बाँड्ने एयरहोस्टेज पाए पनि प्रचण्डका लागि स्वीकार्य छ । माओवादीका लागि भोलि पाउने मयूरभन्दा अहिले हातमा रहेको परेवा महत्त्वपूर्ण बन्दै गएको छ । माओवादीसँग सत्ताको सम्बन्ध कमण्डलु र जोगीको जस्तै हो । पछिल्लो भद्रा गठजोड बर्दीका खातिर नै हो । वर्तमान शासन प्रणालीमा जुनसुकै व्यक्ति आविष्कार भए पनि परिणाम यही नै हो । जनता सुखी, मुलुक समृद्ध र राज्यप्रणाली सुशासनको यात्रामा अघि बढेको दृश्य प्रधानमन्त्रीको चशमाले मात्र देख्छ । अहिलेका लागि मानौँ प्रचण्ड प्रधानमन्त्री हुनु नै नेपालीका लागि गौरव हो । यसमै कृतज्ञ हुनुमा सबैको भलो छ । मुलुकको गति नाप्ने यन्त्र भनेको तथ्यांक हो । भावनाले शासन चल्दैन । घरमा भएका तीन पुस्तालाई हेरेर नीति निर्माण गर्ने हो भने त्यो जस्तो प्रभावशाली योजना खोज्न कतै भौतारिने पर्दैन । उम्पेदेखि खुम्चेसम्मकाले बोकेको मोबाइलमा हालिने रिचार्ज कहाँबाट आउँछ ? किशोर्किशोरीले चढ्ने बाइकको तेल कुन आयश्रोतबाट भरिन्छ ? यसको पृष्ठभूमि खोज्ने कित्तिकै अर्थशास्त्रको चुरोमा स्वतः पुग्न सकिन्छ । लाखौँ किशोर्किशोरी बिहान १० वजे पढाइ सकेपछि दिनभर फेसबुकमा भुण्डिएको बस्छन् । यो ऊर्जावान जनशक्तिलाई ज्यालादारी नै सही, सरकार र निजीक्षेत्रका फ्रन्टडेस्क काम दिने हो भने ग्यारेन्टी दिएर भन्न सकिन्छ, त्यसपछि कुनै युवापुस्ता विदेश पलायन हुँदैन । सत्ययुगमा रावणको कब्जाबाट नारीत्व बचाएर फर्किएकी सीता आफ्नै पति राजा भएको रामराज्यभित्र अग्निपरीक्षामा होमिनु परेको थियो । आलोचक भनिएको धोबी पात्र त एउटा निहुँ मात्र थियो । सत्ता र शक्तिको अहं कति विवेक शून्य हुन्छ भन्ने उदाहरणको तस्विर त्यो बेलादेखि यो बेलासम्म आउँदा सक्कल बमोजिम नक्कल उस्तै छ । पोखरीमा माछाले हजारौँ, लाखौँ फूल पाउँछ तर कसैलाई पत्तो हुन्न, यद्यपि कुखुराको पोथीले एउटा अण्डा पारेपछि बस्ती नै धर्काउँछ । प्रधानमन्त्री दाहालप्रति अनास्था हैन तर माइक पाउनासाथ उहाँका हुँकार पनि कुखुरीको कोरकोराई भन्दा कम छैनन् । प्रधानमन्त्रीले सुबबुद्ध बोल्नुपर्छ । मन, मुटु, मस्तिष्क सन्तुलित बनाउनुपर्छ । आशा जगाउनुपर्छ । शास्त्रले भन्छ- चारै प्रहर जागा रहनुपर्छ । आश्चर्य त के छ भने देश चलाउने मुखियाका पदभन्दा प्रोफाइल नभएका मानिसबाट जनताको इच्छा अपेक्षा बढ्दो छ । सामाजिक सञ्जालमा महत्व पाएका विषय राजनीति धर्म, मर्मलाई सोतर पार्ने खालका छन् । यस्तो अवस्थामा राजनीतिकमीलाई

राजनीति र ओहोदाको वजन बढाउन सत्कर्मको जरुरी छ । निजीक्षेत्र जस्तो सुक्सुकाउँदो सरकारी अस्पताल किन बनेन ? तीनवटा कोठामा निजी बैकले दिएको सुविधा सरकारी बैकले बंगला हुँदा पनि किन दिन सक्दैन ? ठूला व्यापारीले उत्पादन गर्ने विस्कट, चकलेट, चाउचाउ, मदिरा देशव्यापी हुन चौबीस घण्टा काफी छ । तर सरकारी संयन्त्रले दिने मलखाद, चामल, नून बरु कुहिन्छ, कुपोषणले मानिस मरेको समाचार आइपुग्दा समेत मुखमा सितो पुग्दैन । एउटा गरिबले ज्यान जोखिममा राखेर जम्मा पारेको एकमुठी यासांगुम्बा, ठूलो ओखती, चिराइतो, जुम्ला-हुम्लाको स्याउले गन्तव्य पुग्ने क्रममा देशका सबै कानुन आर्काषित हुन्छन् । भरसक उसलाई काठमाडौँ भर्दा त्यो 'अवैध' माल बस्तु सहित पुलिस पत्रकार सम्मेलन गर्न हतारोमा पुगिसक्छ ।

माओत्सेतुडका नाममा यहाँको राजनीतिमा किलो गाढेको माओवादीका नेता, कार्यकर्तालाई थाहा हुनुपर्ने हो, चीनमा व्यक्तिलाई बाघ पाल्ने अनुमति दिएको हुन्छ । सर्प पालिन्छ । यहाँ परिवर्तनका नाटक भए तर आफ्नो बारीमा हुर्काएको सालको बोट काट्दा ज्यान मारेको भन्दा ठूलो सजाय हुन्छ । मानिस अरबपति त भए तर उसले निजी विमान किनेर चढ्ने अधिकार आजका मितिसम्म कानुनले बन्देज लगाएको छ । जनतामारा यति कानुन छन्, जसको नामेट गर्ने हिम्मत कसैमा छैन ।

सरकारी संयन्त्रको नेतृत्वमा भएका विकासप्रति कसैको भरोसा छैन । उपभोक्ताले किनेको माटाको सानो घैटो पानी चुट्ने भयो भने व्यापारीले आँखाको चालमा साट्छ । सरकारी कुसीमा बसेर गर्ने गल्लीका भागिदारको अवस्था के छ ? दुई वर्षअघि अख्तियारको कारवाहीमा परेर तारिख धाउने कर्मचारी दुई वर्षपछि अख्तियारको अब्बल अनुसन्धानकर्ता भएर थिति बसाउन तस्मिन्छ ।

भन्सार, राजश्व, अध्यागमन, नापी, मालपोत यस्ता सुन्दर उपवन हुन्, नोकरी गर्नेलाई दशमा आशिर्वाद दिँदा समेत यी ठाउँमा 'सरुवा भएस' भन्न बेर लाग्दैन । राजनीति गर्नेको काम खोसेर अरुले आफ्नो बनाएका छन्। कोही केपी ओली सतिसाल भनेर उफ्रिएका छन्। कसैले त्यही सतिसाललाई ढोडको लौरो देखेका छन्। सतिसाल र ढोडको भेद खुट्याउने मापन केही छैन ।

अतिवादको हावाले सबैलाई सोतर बनाएको छ । त्यसैले राजनीतिलाई आफ्नो स्वामित्वमा ल्याउनुसा गाडी चलाउने चालक, ठेकेदारलाई ठेक्का, विद्यार्थी पुस्तक,

कर्मचारी जनताको काम, पत्रकार लेखन र डाक्टरलाई बिरामीको उत्थानमा सीमित गरिदिनुस् । यिनीहरुको स्वधर्म यसैभित्र छ । यसका लागि सबै खाले ट्रेड युनियन, विद्यार्थी संगठन माटोमा मिलाइदिनुस् । फेसबुकले लाखौँ पानी फोर्के सेलिब्रेटी जन्मिए । ती सबैलाई काम दिनुस्। अमूर्त र अनुत्पादक क्षेत्रमा दिइएका अरबौँका अनुदान हटाएर चामल बीस रुपियाँ र बोइलर कुखुराको मासु पचास रुपियाँ किलोमा उपलब्ध गराइदिनुस् । क माने कलम हैन, क माने कर्म भनेर अन्तरचक्षुले घोर्केका दिन विकास घोटाइरहन पर्दैन । दिनमा दुईछाक मासुभात खाएर निस्किएको त्यो जनशक्ति अमेरिका पठाउनुहुन्छ कि असन त्यसपछि गर्नुस गलफती । अरुले तथास्तु गरेर देश समृद्ध भएको उदाहरण छैन । अर्काका देशमा कुद्नेको चुचे रेलको कथा भनेर यहाँ त्यो रेल गुड्दैन ।

सपना देख्नुअघि यहाँका चुहेका घर टाल्न उत्प्रेरक भइदिनुस् । घरघरमा तीनपुस्ताको अघोषित लडाइँलाई साम्य पार्ने उपाय खोजिदिनुस्। हजुरबा पुस्ता घरलौरी अनाथ बनेको छ, तिनको मुहारमा हाँसो ल्याउन गाउँ गाउँमा सामाजिक क्लब बनाइदिनुस् । शिक्षा र स्वास्थ्य यति सरल र सहज होस् कि रातमाटे स्कूलमा पढ्नेहरुको बहुमत डाक्टरको दीक्षान्त समारोहमा देखियोस्। विदेशमा सीप, ज्ञान हासिल गरेका विज्ञलाई आकर्षक मान, सम्मान दिएर स्वदेशमा तान्नुस्। उम्दा प्रतिभालाई एक्काइसौँ शताब्दीको विकास अवलोकन गर्न देश विदेश पठाउनुस्। भिजन पेपरका आधारमा मानिसलाई अवसर दिनुस्। कम्युनिस्ट, काँग्रेस हैन सबल, सक्षम जनशक्ति जन्माउनुस् ।

मार्क्सवाद, लेनिनवाद, माओवादजस्ता घिउ नलाग्ने दर्शन घोकाएर अब एक्काइसौँ शताब्दीमा खोलेफाँडो जुटाउने कल्पनासम्म पनि असम्भव कर्मभित्र पर्छ। कसैको मादल भ्वाड पढैमा संसारबाट मादलको धिन्ताड त किमार्थ हराउँदैन। माओवादीले भएजति सबै फेर्न खोजेकै हुन। आखिरमा उनीहरु आफू चाहिँ फेरिनुपर्छ ।

दलदले भूमि सिंगापुरलाई हिराको डल्लोमा रुपान्तरण गर्ने लिक्वान कुनै सरकारी कागजमा दस्तखत गर्नु अघि यौटा प्रश्न गर्थे- 'यो निर्णयले सिंगापुरलाई हित गर्छ कि अहित ?' कर्मचारीले उपलब्धिको बेलिविस्तार लगाउँथे । त्यसपछि उनी आँखा चिम्लेर सही धस्काउँथे देश बनाउनेले आफ्नो कर्मले जवाफ दिनुपर्छ। ट्याउँ ट्याउँ त पिंजडाको सुंगाले पनि बोल्छ ।

-खबरहबबाट

पाठक मन्थन

असामान्य लागे पनि सान्दर्भिक सवाल !

श्री सुम्पादकज्यू, करिव तीन दशक भन्दा अघिबाट प्रकाशन शुभारम्भ गरेको सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको हामी नारी पाठक, शुभेच्छुकको नाताले केही भावना यसै स्तम्भमार्फत प्रकाशन हुने विश्वास सहित प्रेषित गरेका छौँ । सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाले पक्कै पनि स्थान दिनेछ, भन्ने आशा राखेका छौँ । जुन हाम्रो भावना त्यति महत्व अनि अत्यावश्यक नभए पनि हामीलाई चाहिँ केही हो भन्ने ठानेर नै सामग्री प्रेषित गरेका हौँ । जसलाई हामी जस्ता नारी पाठक, शुभेच्छुकको निमित्त आवश्यक हुन सक्छ, भन्ने लागेको छ । त्यो कुरो के हो भने नारी जगत्लाई मौखिक अनि लिखितमा जति स्थान दिने, दिएको भएपनि कार्यान्वयन पक्ष अत्यन्तै फितलो भएको हुनाले त्यस तर्फ सम्बधित निकायको गम्भीर ध्यान जानको साथै ठोस रूपमा कार्यान्वयन गराउन सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिका जस्ता अरुलेसमेत उठाई दिन यसै सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक पत्रिकाको स्तम्भ मार्फत अनुरोध गर्न चाहन्छौ । यो कुरा वास्तवमा असामान्य जस्तो लागे पनि महत्वपूर्ण र सान्दर्भिक सवाल भएको बुझाई हाम्रो छ । अतः त्यस तर्फ सम्बद्ध पक्षले विशेष ध्यान दिन पनि अनुरोध गर्न चाहन्छौ, धन्यवाद !! - अञ्जली चाम्लिड - दिक्तेल तुवाचुङ, खोटाङ, करिष्मा लिम्बू -फेदेन, पाँचथर, मञ्जु लेप्चा - फिल्कल, बरबोटे, इलाम, रमला लोहोरुङ, खाँदवाटी, संखुवासभा, भरना माभी, प्रकाशपुर, सुनसरी ।

व्यवसायिक धर्मलाई अघि बढाउन सक्षम होस् !

श्री सुम्पादकज्यू, हामी त्यस सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको निकै कान्छो पाठक, ग्राहक, शुभचिन्तक हौँ । यसरी कान्छो भएपनि सदा-सर्वदा हामी जस्ता हजारौँ-हजार पाठक, ग्राहक, शुभचिन्तकको मन जित्न सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार धेरै अगाडि छ भन्ने महसुस गरेका छौँ । यसरी हामी जस्ताका तन, मन जित्ने सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको सम्पूर्ण टिमप्रति हार्दिक आभार तथा धन्यवादज्ञापन व्यक्त गर्दछौँ । किनभने, नेपालका धेरै जसो पत्रिकाहरू एकतर्फी रूपमा चल्दै आउने गरेको छ । तर त्यस क्रममा सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार निःपक्ष, निर्भिक ढंगले आवाजविहीनहरुको आवाज बन्दै अघि बढेको छ । यसका लागि पनि सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबारको सम्पूर्ण टिमलाई धन्यवाद सहित पत्रकारिताको धर्मलाई यसरी नै सधैँ अघि बढाउँदै लग्न सकोस् भन्ने शुभेच्छा व्यक्त गर्दै व्यवसायिक धर्मलाई सदैव अघि बढाउन सुम्निमा राष्ट्रिय साप्ताहिक अखबार सक्षम रहोस भन्ने अपेक्षा राखेका छौँ । - करुण बान्तवा धरान -१५, सुनसरी, खगेन्द्र गुरुङ - दमौली, तनहुँ, गजेन्द्र धिमाल -लक्ष्मीमार्ग, मोरङ, जगत राजवंगी -वर्तामोड -५, भापा, चन्द्रदेव कुलुङ -महाकुलुङ -१, सोलुखुम्बु ।

પ્રહરી ગતિવિધિ : મન્સાર છલીલગાયત લાગુઔષધમા સંલગ્ન પ્રકાઝ

काठमाडौं - भन्सार छली अवैध रूपमा संकलन गरी लैजान लागेको करिब ७० ग्राम तौलको सुन जस्तो देखिने पहेलो धातुको बेरुवा औंटी ३ थानसहित चन्द्रागिरी नगरपालिका-१३ घर भएकी ४० वर्षीया मैया बुढाथोकीलाई शनिबार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

वाह्य मुलुकबाट नेपाल आएका यात्रुलाई भन्सार छुली गर्न लगाई अवैध रूपमा संकलन गरी लैजान लागेको उक्त धातुसहित फेला पारी त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलको अन्तर्राष्ट्रिय आगमन पार्किङ एरियाबाट उनलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै धनुषाको जनकपुर
उपमहानगरपालिका-१२ पिराडी चोकबाट
अवैध लागूऔषध गाँजा जस्तो देखिने पदार्थ
करिव २ सय ५० किलोसहित सलाली हरिवन
नगरपालिका-८ स्कूल टोल वसे ३०
वर्षीय नेत्र बहादुर श्रेष्ठ समेत ३ जनालाई
गएराति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

वडा प्रहरी कार्यालय मुजेलियाबाट खटिएको प्रहरीले बा.प्र०१-०२७ च १९७७ नम्बरको स्कार्पियो जाँच गर्ने क्रममा स्कार्पियामा सवार उनीहरूलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै गरी सुनसरीको कोशी गाउँपालिका-६ स्थित सडकबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ करिब २ ग्राम र नगद १० हजार ४ सय रूपैयाँसहित ईटहरी उपमहानगरपालिका-५ बस्ने २० वर्षीया संगिता चौधरीलाई शनिबार बेलुकी प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । इलाका प्रहरी कार्यालय लौकही र शसस्त्र प्रहरी बल नेपालबाट खटिएको संयुक्त टोलीले भारतबाट नेपालतर्फ पैदल आउँदै गरेको उनलाई उक्त पदार्थसहित पक्राउ गरेको हो ।

त्यस्तै कैलालीको धनगढी उपमहानगरपालिका-८ वृद्धचोकबाट अवैध लागूऔषध ब्राउनसुगर जस्तो देखिने पदार्थ २ ग्राम ५ सय २० मिलिग्राम र २५ हजार नेपाली रुपैयाँ र १० हजार भारतीय रुपैयाँसहित रुकोषी उपमहानगरपालिका-८ बस्ने २६ वर्षीय नविन चौधरीलाई शनिवार दिउँसो प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी

कनैपनि बालबालिका सडुकमा बेवारिसे अवस्थामा

कञ्चनपुर - महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्री भगवती चौधरीले कैलाली र कञ्चनपुरको बाल संगठनको अनुगमन गर्नुभएको छ ।

जिल्ला भ्रमणका क्रममा मन्त्री चौधरीले बाल संगठनको अनुगमन गरी त्यहाँको अवस्थाका बारेमा जानकारी लिनुभएको हो । त्यस क्रममा नेपाल बाल संगठन सुदूरपश्चिम प्रदेश समितिले धनगढीमा बाल संरक्षण गृह (बालग्राम) स्थापना गर्ने बताएको थियो ।

मन्त्री चौधरीलाई नेपाल बाल संगठन सुदूरपश्चिम प्रदेश समितिका सभापति चुनावमा भट्टले ज्ञापन पत्र बुझाउँदै तत्काल धनगढीमा बालग्राम स्थापनको आवश्यकता महसुस भएको र त्यसका लागि बजेट अभाव देखिएको बताएका थिए ।

नेपाल बाल सङ्गठनको जापान पत्र बुझेर मन्त्री चौधरीले समस्या समाधानको लागि आफ्नो पक्षबाट हुने सबै कामको लागि आफू तत्पर रहने बताउनुभयो । उहाँले बालग्राममा बसेका बालबालिकाहरूलाई विशेष ध्यान दिन पनि आग्रह गर्दै बालबालिकाको सुरक्षामा विशेष ध्यान दिन निर्देशन दिनुभयो ।

मन्त्री चौधरीले भन्नुभयो, 'मैले हिजो देखि यी विषय नियालिरहेको छु । तपाईंहरू पूर्ण बाल अधिकार सुनिश्चित गर्ने गरी लाग्नु होला । सरकारको साथ तपाईंहरूलाई रहन्छ ।'

बालकहरूको शिक्षा र स्वास्थ्यमा विशेष
ध्यान दिन पनि मन्त्री चौधरीले निर्देशन दिनुभयो ।

कार्यालय धनगढी र जिल्ला प्रहरी कार्यालय कैलालीबाट खटिएको संयुक्त टोलीले उनलाई उक्त पदार्थ र नगदसहित पक्राउ गरेको हो । यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्तै गरी रूपन्देहीको सैनामैना
नगरपालिका-४ हडैया बस्ने २३ वर्षीय मोहन
मल्लाहलाई एयर गन १ थानसहित शनिबार
राति प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

इलाका प्रहरी कार्यालय रन्थौरबाट खटिएको प्रहरीले उनलाई सोही ठाउँस्थित बाटोमा म्याग्जीन नभएको उक्त गन बोकेर हिडिरहेको अवस्थामा फेला पारी पक्राउ गरेको हो । यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा पाँच जनाको मृत्यु काठमाडौँ- सुनसरी, बराहक्षेत्र नगरपालिका-२ करमखोला पुलस्थित सडकमा तेह्रआदीबाट चतरातर्फ जाँदै गरेको को.२८ प ४७५८ नम्बरको मोटरसाइकल शनिबार दिउँसो दुर्घटना हुँदा मोटरसाइकलमा सवार सोही नगरपालिका-२ सखुवागाछी बस्ने ३५ वर्षीय पुष्प बस्नेतको छोरा ७ वर्षीय अनुभव बस्नेतको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको विपी कोइराला स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान घोषा धरानमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको छ । साथै दुर्घटनामा घाइते भएका मोटरसाइकल चालक पुष्प बस्नेतको सोही अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ ।

सलाही, बसबरीया गाउँपालिका-१ मानुषस्थित सडकमा प्र.२-०२-००१ त २२८० नम्बरको ट्याक्टरले किचेर धनकौल गाउँपालिका-३ हरकठवा बस्ने ३० वर्षीय सुरेश कुमार सिंहको शनिवार साँझ मृत्यु भएको छ । सोही सडकमा म.प्र ०३-०३०प ९८५८ नम्बरको मोटरसाइकल र हाल अल्फावेट नखुलेको १९६४३ नम्बरको मोटरसाइकल एकआपसमा ठक्कर खाई दुर्घटना भएपश्चात मानपुर बजारबाट मानपुर ब्यारेजतर्फ जाँदै गरेको उक्त ट्याक्टरले म.प्र ०३-०३०प ९८५८ नम्बरको मोटरसाइकल चालक सिंहलाई किच्दा उनको घटनास्थलमै मृत्यु भएको हो । ट्याक्टर चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ । हाल फरार मोटरसाइकल चालकको प्रहरीले खोजी गरिरहेको छ ।

मकवानपुर, हेटौंडा उपमहानगरपालिका-३
तिनताप्केस्थित सडकमा नेवारपानीबाट

उहाँले अहिले पनि सडक बालबालिकाको विषयमा गम्भीर हुनु पर्ने अवस्था रहेको बताउनुभयो ।

नेपाल बाल सङ्गठनको सुदूरपश्चिममा धेरै संरचना रहेको तर ती संरचनाको संरक्षण हुन नसेको विषयमा पनि आफूहरू गम्भीर रहेको उहाँको भनाइ थियो ।

‘प्रधानमन्त्री र पूर्व प्रधानमन्त्रीले पनि यो विषयमा चासो राख्नु भएको छ । ती सबै संरचना र सम्पत्तिहरू सरकारले संरक्षण गर्छु’, उहाँले भन्नुभयो । ४० भन्दा धेरै जिल्लाहरूमा संरचना र सम्पत्ति रहेको भन्दै सबै संरक्षण गर्नु पर्ने अवस्था रहेको उहाँले बताउनुभयो ।

स्थापना काल देखी नै अनाथ तथा असहाय बालबालिकालाई हेरचाह गर्दै आएको धनगढी बाल संरक्षण गृहमा अहिले २० जना बालकहरू रहेका छन् । उनीहरू नजिकैको त्रिनगर विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेको बताएका थिए ।

त्यस अवसरमा अर्को पनि अभिभावक विहीन धेरै बालकहरू सडकमा भौतारिरहेको र सानैमा अभिभावक गुमाएकाहरूलाई शिक्षा स्वास्थ्य पाउन पनि सकस भएको भन्दै अर्को धेरै क्षमताको बालगृह स्थापनाको लक्ष्य लिइएको भट्टले मन्त्री चौधरीलाई जानकारी गराएका थिए । स्थापना पत्रमा पनि प्रदेश स्तरीय बालगृह स्थापनाको लागि १० करोड रुपैयाँ माग गरिएको छ ।

‘१ बिगाह ४ कट्ठा दर्ता जमिन र ८ कट्ठा ऐलानी जग्गा सदुपयोग भइरहेको छ । प्रदेश स्तरीय बालग्रामको रूपमा अगाडि बढाउन खोजिरहेका छौं मन्त्री चौधरीलाई बुझाएको

लेवटर्फ जाँदै गरेको ना.१ ज ७५६० नम्बरको म्याजिक गाडीको ठक्करबाट पैदलयात्री सोही उपमहानगरपालिका-१२ वनस्पति बस्ने ५५ वर्षीय श्याम बहादुर विकको शनिवार राति मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएको उनको हेटौँडा अस्पतालमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । गाडी चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

यसैगरी मकवानपुर, मनहरी गाउँपालिका-६ नयाँ बजारस्थित सडकमा ना.५ ख ७७२१ नम्बरको ट्रकले बा.प्र.-०३-००४ प ६९७३ नम्बरको मोटरसाइकललाई शनिवार साँझ ठक्कर दिँदा मोटरसाइकल चालक हेटौँडा उपमहानगरपालिका-८ कमाने बस्ने ४५ वर्षीय दिनेश कार्कीको मृत्यु भएको छ । ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएका उनको नयाँ मेडिकल कलेज भरतपुर चितवनमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । ट्रक चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

यसैगरी उदयपुरको उदयपुरगढी गाउँपालिका-६ दनुवार बेसीस्थित सडकमा हाल नम्बर नखुलेको सवारी साधनको ठक्करबाट हाल नाम, थर, वतन नखुलेकी करिब ३५ वर्षीया महिलाको शनिवार राति मृत्यु भएको छ । ठक्करबाट गम्भीर घाइते भएको अवस्थामा फेला परेकी उनको जिल्ला अस्पताल उदयपुरमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । हाल फरार सवारी साधन र चालकको प्रहरीले खोजी गरिरहेको छ ।

दुर्घटनाका सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

त्यस्ते नुवाकोटको बेलकोटगढी
नगरपालिका-१० तादिखोलामा पौडी खेल्ने
क्रममा डुबेर ककनी गाउँपालिका-४ बस्ने
१८ वर्षीय हिमाल तामाङ र रोजन तामाङको
शनिवार दिउँसो मृत्यु भएको छ । डुबेर
अशक्त भएका उनीहरूको जिल्ला अस्पताल
विश्वशुली नुवाकोटमा उपचारको क्रममा मृत्यु
भएको हो ।

व्यस्ते गरी सुनसरीा दुहवी नगरपालिका-९ छाताबेलीस्थित पोखरीमा पौडी खेल्ने क्रममा दुवेर गढी गाँउपालिका-१ वस्ने बैजु रिषिदेवकी छोरी ८ वर्षीया पवित्रा रिषिदेवको शनिवार दिउँसो मृत्यु भएको छ । दुवेर अशक्त भएकी उनको बिराट टिचिङ अस्पताल टंकीमा उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । यस सम्बन्धमा प्रहरीले आवश्यक अनुसन्धान गरिरहेको छ ।

ज्ञापन पत्रमा भनिएको छ, प्रदेश स्तरीय बालग्राम निर्माणको लागि १० करोड विनियोजन गर्न आग्रह गर्दछौं', ज्ञापन पत्रमा भनिएको छ ।

धनगढी उपमहानगरले सटर भत्काएको हुँदा आम्दानीको स्रोत समेत बन्द भएको गुनासो ज्ञापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ । नियमित आय स्रोतको लागि तत्काल व्यवसायीक भवन निर्माण गर्ने र त्यसको लागि २ करोड माग गरिएको छ ।

यसैगरी नेपाल बाल संगठन कञ्चनपुरको अनुगमन गर्दै मन्त्री चौधरीले बाल संगठनको सम्पत्तिको संरक्षण गर्न निर्देशन दिँदै विभिन्न व्यक्तिले अतिक्रमण गरेका २ बिगाहा जग्गा फिर्ता लिएर राज्यको सम्पत्तिको संरक्षण गरेकोप्रति धन्यवाद व्यक्त गर्नुभयो ।

सबैले सरकारी सम्पत्तिको संरक्षण गर्न आवश्यक रहेको भन्दै उहाँले सडकमा कुनैपनि बालबालिका बेवारिसे अवस्थामा देखिन नहुने बताउनुभयो । 'पूर्व प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले सडक मानव मुक्त अभियान चलाउनुभएको थियो । बालबालिकाको संरक्षण गर्न हामी सबैको दायित्व हो । बालबालिकाको संरक्षण गर्नतिर तपाईंहरू लाग्नु' मन्त्री चौधरीले भन्नुभयो ।

बालबालिकाको सर्वोपरि हितलाई ध्यानमा राखेर सबैले काम गर्नुपर्ने उहाँको भनाई थियो । त्यस अवसरमा नेपाल बाल संगठन

कञ्चनपुरका सभापति रामबहादुर बुढाले बाल संगठनको विकास तथा बालबालिकाको संरक्षणका निम्ति धेरै काम गर्न आवश्यक रहेको बताउँदै ज्ञापन पत्र बुझाउनुभएको थियो ।

सचेतना कार्यक्रम आयोजना गरिएको बताइएको छ । यस प्रकारको सचेतनाले कार्यस्थलमा महिला, पुरुषले एक अर्कालाई कसरी सम्मानपूर्वक व्यवहार गर्ने, यौनजन्य दुर्व्यवहार भनेको के हो, कसरी हन्छ, त्यस्तै दुर्व्यवहारबाट कसरी बच्ने, कानुनी प्रावधान के छ ? लगायतका शीर्षकमा कानुनी र प्रावहारिक प्रशिक्षण दिइएको थियो ।

खेलकुद

सोताकान कराते डोको आयोजनामा
अन्तर्राष्ट्रिय प्रतियोगिता हन

काठमाण्डौ - सोताकान कराते डो संघले काठमाण्डौमा गत बुधवार पत्रकार सम्मेलन गरी अन्तर्राष्ट्रिय खेल प्रतियोगिताको आयोजना गर्ने जनाएको छ । सोताकान कराते डो संघले प्रथम अन्तर्राष्ट्रिय खुल्ला प्रतियोगिताको आयोजना गर्न लागेको पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिएको हो । राष्ट्रिय खेलकुद परिषदमा दर्ता भएको सोताकान कराते डो संघले नेपालको विभिन्न प्रदेश र स्थानीय तहमा खेल प्रतियोगिता आयोजना गर्दै आएको छ । यसै क्रममा सोताकान कराते डो संघले यहीं जेठ १९ गते देखि २० गतेसम्म प्रतियोगिताको आयोजना गर्ने भएको हो । सोताकान कराते (एसकेडीयुएन)को आयोजना र गोकर्णेश्वर नगरपालिकाको सह आयोजनामा प्रथम अन्तर्राष्ट्रिय खेल प्रतियोगिताको आयोजना गर्ने तयारी करिब पूरा भएको सोताकान कराते (एसकेडीयुएन)का विशेष प्रशिक्षक चित्र श्रेष्ठले पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिए । यसैगरी सोताकान कराते डो संघले, नेपालको विभिन्न प्रदेश सँगै स्थानीय तहमासमेत खेल प्रतियोगिताको आयोजना गर्ने तथा प्रशिक्षण दिने गरेको सोताकान कराते डो संघका प्रमुख प्रशिक्षक दोर्जेमान तामाङले जानकारी दिए । प्रमुख प्रशिक्षक दोर्जेमान तामाङका अनुसार, सोताकान कराते (एसकेडीयुएन) विश्वका ३६ वटा राष्ट्रमा स्थापित छ । उनी आफै पनि विभिन्न देशले आयोजना गरेको खेल प्रतियोगितामा सहभागी भएको बताए । यसैगरी यहीं जेठ १९ देखि २० गते गोकर्णेश्वर नगरपालिकामा आयोजना हुन लागेको प्रथम अन्तर्राष्ट्रिय खुल्ला कराते प्रतियोगितामामा करिब ७ वटा राष्ट्रका खेलाडीहरु सहभागी हुन सक्ने नेपाल सोताकान कराते डो संघका अध्यक्ष बदी बहादुर महतले जानकारी दिदै खेल प्रतियोगिता आयोजनाका लागि सम्पूर्ण तयारी पूरा गरिसकेको बताइएको छ । खेल प्रतियोगिताको उद्घाटन नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री गगन थापाले गर्ने कार्यक्रम तय भएको छ । नेपाल सोताकान कराते डो संघबाट धेरै नेपाली खेलाडीहरु विश्वका विभिन्न देशले आयोजना गरेको प्रतियोगितामा सहभागी जनाई उपलब्धि हासिल गरेका छन् । ती खेलाडीहरुले विश्वका विभिन्न देशमा पुगेर खेलमा सहभागी भई नेपाललाई परिचित गराउने काम गरेका छन् ।

पीएसजीले पन्ध्रौं पटक फ्रेन्च
कप उपाधि हात पाव्यो

काठमाडौँ - फ्रेंच कपको उपाधि पेरिस सेन्ट जर्मेन (पीएसजी) ले हात पारेको छ। अस्तित् राति भएको फाइनलमा लियोनलाई २-१ ले पराजित गर्दै पीएसजी च्याम्पियन बन्न सफल भएको हो। यो सहित पीएसजीले १५ औं पटक फ्रेंच कप हात पारेको हो। पीएसजीका लागि उसमान डेम्बेले र फाबियन रुइजले गोल गरेका थिए। लियोनका लागि जेक ओ'ब्रेनले एक गोल फर्काउन सफल भएका थिए। यस अघि नै यो सिजनपछि पीएसजी छाड्ने घोषणा गरेका केलिएन एमबाप्पेले आफ्नो करियरको अन्तिम खेलमा उपाधि जित्दै अन्त्य गरेका छन्। २५ वर्षीय एमबाप्पेले पीएसजीका लागि ३०८ खेलमा सर्वाधिक २५६ गोल गरेका थिए। उनी अर्को सिजन रियल मड्रिड जान लागेको खबर सार्वजनिक भइसके छ। एमबाप्पेले सात वर्ष पेरिसमा बिताउँदा छ फ्रेंच लिग च्याम्पियनको उपाधि जिते सँगै चार फ्रेंच कप र दुई लिग कपको पनि उपाधि जित्न सफल भएका छन्।

थिमी टाइम्स

साप्ताहिक

मध्यपुर थिमिबाट नियमित रूपमा प्रत्येक हप्ताको बुधवार
 प्रकाशित हुने **थिमी टाइम्स** खोजी खोजी पढौं ।

साथै हाम्रो वेबपेज

<https://www.thimetimes.com.np>
<https://www.facebook/thimetimes.com.np>
 email: thimetimes@gmail.com.
 Contact No. 9851102273

थिमी टाइम्स
thimetimesnews.com

महान....

आत्मसात्, अनुसरण र ध्यान गर्दै संघीय नेपाल सहित संसारभर भव्य रुपमा दिवस मनाएका छन् । यस्तै प्रकृति पुजक किरात मुन्दुम धर्मी विशेषगरी पूर्वी नेपाल अर्थात् तत्कालीन प्रदेश एकमा बाहुल्य रहेको किरात सम्प्रदायको बसोबास जिल्ला वस्तीहरूका अलावा संघीय राजधानी काठमाडौँ उपत्यकाको तीनवटै जिल्ला ललितपुर, भक्तपुर सहित गण्डकी प्रदेशको कास्की पोखरा र अन्य जिल्ला, प्रदेशमासमेत प्रक्कालीन महान चाड धिरिनाम-दोडवाडा उभौली साकेला, साकेवा, साकेन्वा, साक्खेवा, साक्ले, तोषी, यक्वा तडनाम, स्याँदर पिदर, चासुवा भूमे पूजा शुभारम्भ भई करिव दुई हप्ता बढी प्रकृतिको पूजाआजा सहित ढोल भ्याम्टाका साथ साकेला नाच्दै आरम्भदेखि अहिले पनि भव्य अनि सभ्य रुपमा मनाइरहेका छन् । यसै क्रममा पहिलो दिन उपत्यकामा बसोबास गर्ने किरातीहरु ललितपुर स्थित हात्ती वनको माडखिम, माडीहम भवनको परिसरमा भेला भई पहिचान भल्कने परम्परागत सांस्कृतिक भेषभूषामा जम्मा भएका युवा-युवती, प्रौढ-प्रौढा, वृद्ध-वृद्धा किरातीहरूले धुमधामका साथ उभौली चाड मनाएका छन् । यहाँ क्रम अनुसार भक्तपुरको किरात टोलमा अस्तित्व शनिवार साकेला , शिली नाच्दै हर्पोल्लाशका साथ मनाएका छन् भने, टुँडिखेलमा पनि सांस्कृतिक चाड उभौली मनाउने कार्यक्रम तय भएको बताइएको छ । उभौली चाडलाई आदिवासी जनजाति भित्रका किरात सम्प्रदायका राई भनिने किरातीहरु, लिम्बू, याक्खा, सुनुवार, जेरोङ-जेरो समेतले प्रमुख चाडको रुपमा परापूर्व कालदेखि मान्दै आएका छन् । यस चाडमा विशेषगरी राई भनिने किरात राईहरूको बसोबास रहेको पूर्वका पहाडी, हिमाली र तराईका जिल्लामासमेत धुमधामका साथ मनाउे गरेकाछन् । जस अन्तर्गत भुापामा काँकडभिट्टा, बिर्तामोड, बुधबारे, सैनिक पृथ्वीनगर, केरखा, क्याम्पा बजार, दमक, मोरङमा विराटनगर, मधुमल्ला, उर्लावारी, पथरी शनिश्चरे, लेटाड, कानेपोखरी, लक्ष्मीमार्ग, बेलवारी, सुनसरीमा धरान, इटहरी, बराहक्षेत्र चतरा, चक्रघट्टी, बाँझे, उदयपुरमा कटारी, गाईघाट बजार, लालसिसवा, बसाहा, बेलटार, रामपुर जस्ता शहरहरूमा यो महान चाड धुमधामका साथ मनाइँदै छ । किरातीहरूको महान चाड उभौली वसन्त ऋतुमा बालीनाली राम्रो होस् सबैमा सुख, शान्ति, समृद्धि होस् , दैवीप्रकोप तथा विपद् आपत् नआओस भनि प्राचीन कृषि युगदेखि नै मनाउन थालिएको किरात मिथक रहेको छ । खासगरी उभौली चाडको समयदेखि मानिस, जनावर तथा चराचुरुङ्गी बेंसीबाट उभो लेकतिर बसाइँ सर्ने संकेतका साथै अन्नवाली लगाई सकिएको खुशिययालीमा मनाइने परम्परागत मान्यता रहेको छ । किरात समुदाय प्रकृतिका पुजक भएकैले जल, जमिन, जङ्गल, हावापानीको पूजा गर्ने प्रचलन छ यिनै भनाइ अनुरूप नदी, खोलामा माछा उकालो (उँभो) पानी आउने शिरतिर बसाइँ सरेको यस अवधिलाई उभौली भन्ने गरिएको पनि कथन छ । आ-आफ्ना पहिचान भल्काउने भाषा, धर्म, संस्कार, संस्कृतिको अस्तित्व जोगाउने सिलसिलामा उभौलीका अवसरमा संसारभर छरिएर रहेका किरातहरु एकापसमा शुभकामना आदान-प्रदान गरी यो चाड मनाउँदै आएका छन् । उभौली चाडका अवसरमा सामूहिक रुपमा भेला भई दुःख-सुख साट्दै सांस्कृतिक पहिरनमा साकेला नाच्ने गरिन्छ ।

विशेषतः राई भनिने किरातहरू हातमा भ्याम्टा, ढोल, चमर, कुम्बी र सेउली लिएर साकेला नाच्दै चाड मनाउछन् । यस्तै सुनुवार किरातहरु ढोल, भ्याम्टा बजाउँदै वजाउँदै स्याँदर नाच्ने गर्छन् । अहिले युवापुस्तामा उभौली-उधौली चाडको बेला नाचिने साकेलाको आकर्षण बढ्दो छ । फलतः युवा पुस्ताले साकेलामा माया प्रेमका शब्द मिलाएर गाउने चलन पनि चलेको छ । यता केही समयदेखि नयाँ किरात वस्ती शहर, गाउँमा प्रशिक्षण नै सञ्चालन गरी साकेला नाच नाच्ने परम्पराको थालनी भएको छ । साकेला उभौली चाडको अवसरमा परम्परागत भेषभूषामा दिदीबहिनी, दाजुभाइ, बुवाआमा, इष्टमित्र, साथीसंगी भेला भई गोलो घेरामा ढोल, भ्याम्टा बजाउँदै र हातमन सेउली, चौरीको पुच्छर लगायत पहिचान भल्कने सामग्री सहित साकेला शिली नाच्ने प्रचलन कायम रहेको छ । उता घर-घरमा तीन चुल्हा पुज्दै साकेला थानमा भूमिको पूजाआजा गरेपछि साकेला गीतको भाकाका साथ ढोल र भ्याम्टाको तालमा हात र खुट्टाले शिली टिप्छै गोलाकार रुपमा साकेला नाचिन्छ । माझ किरात खोटाङस्थित किरात ऐतिहासिकस्थल तथा पर्यटकीयस्थल तुवाचुङ जायाजुङ, रुपाकोट, मेरुङ, जन्तेढुङ्गा, छोङ्गा लगायतका धार्मिक तथा पर्यटकीयस्थलका साकेला थान परिसरमा साकेला नाचिन्छ ।

हरेक सालमा दुई पटक आउने उभौली र उधौली चाडको अवसरमा छित्तको गुन्यु, मखमलको चोली, पहेँलो पटुकी, नाकमा ढुङ्गी, बुलाकी, टाउकामा भिन्न खालका गरगहना, दौरा सुरुवाल, ढाका टोपी, फेटा लगायत मौलिक भेषभूषा पहिरिएर प्रत्येक किरातीका घरघरमा हर्प-उमङ्गका साथ नाच्दै गाउँदै मनाइने यो धिरिनाम-दोडवाडा उभौली महान चाड गैर किरात समुदायका युवायुवतीहरूसमेत सहभागी भएर साकेला शिली यता केही अधिदेखि नाच्ने गरेको पाइन्छ । सामूहिक तवरबाट एकै लहरमा बालकदेखि वृद्ध-वृद्धासम्म नाचिने साकेला नृत्यले आदिवासी जनजातिको एकात्मक भावना प्रदर्शन गरेको अनुभूत हुन्छ । साकेला शिली नाच्दा हात, खुट्टाको चालसँगै शरीरको हाउभाउले प्रकृति रुपी गतिविधिदेखि खोरिया फाँडेको, अन्नबाली लगाएको, गोडमेल गरेको र पाकेको बाली उठाई थन्क्याइएको जस्ता थुप्रै कृषि सम्बन्धी कार्य गरिएको शिली मज्जाले देख्न सकिन्छ । यसै क्रममा खोटाङको किरात ऐतिहासिकस्थल मभुवागढीबाट औपचारिक रुपमा आरम्भ गरिने साकेला उभौली महिनौ पछि दित्तेलको माटीकोरे खेल मैदानमा शिली प्रदर्शनीका साथ शुभकामना आदानप्रदान गरी अन्त्य गर्ने प्रचलन रहेको छ । किरातहरूको महान सांस्कृतिक चाड साकेला उभौली संघीय नेपालको पूर्वको पहाडी, हिमाली जिल्ला खोटाङ सहित ओखलढुङ्गा, सोलुखुम्बु , उदयपुर, संखुवासभा, भोजपुर, धनकुटा, तेह्रथुम, सुनसरी, मोरङ, भुाप्रा, इलाम, पाँचथर, ताप्लेजुङ लगायत किरात समुदायको बसोबास रहेको हिमाली, पहाडी र तराईका जिल्लाहरुमा साकेला चाड धुमधामका साथ मनाउने गरिएको छ ।

प्रदेशसभा....

नलिने पनि बताएका छन् । अध्यक्ष हाताचोले निर्वाचनमा ८२ जना प्रदेश सांसदहरूले कोशी प्रदेशका लागि भोट नमागेको तर पहिचानको आन्दोलन चलिरहेको बेला सरोकारवालाहरूसँग परामर्श

नै नगरी ‘डकैती शैली’मा कोशी प्रदेश नामकरण गरेको बताए । यस अवसरमा उनले राजनीतिक पार्टीहरूले निर्वाचनताका पहिचानको मुद्दा सम्बोधन गर्छौं भन्दै भोट मागेको स्मरण गर्दै जनतालाई ढाट्ने र संघीयताको मर्म नबुझी संघीयतालाई नै कमजोर बनाउने गरी कोशी नामकरण गरिएकोले नाम नसच्याएसम्म साकेलामा मात्रै नभएर कुनै पनि कार्यक्रममा उनीहरूलाई बहिष्कार गर्ने आफूहरूको पूर्वघोषित कार्यक्रम भएको अध्यक्ष राईको भनाइ रहेको छ । यस्तै यायोक्खाका महासचिव भिम राईका अनुसार साकेलामा सहभागी भए पहिचान विरोधी सांसदहरु माथि जे पनि हुन सक्ने चेतावनी दिएका छन् । किरात राई समुदायसमेतको प्रमुख सांस्कृतिक चाड विक्रम संवत्को पात्रो अनुरूप वैशाखे पूर्णदेखि शुरु हुने उँभौली साकेला, साकेवा, साक्खेवा हो । नामकरण गरिएको कोशी प्रदेशसभाको कुल ९३ सांसदहरु मध्ये १० जना राई समुदायका रहेका छन् ।

धिमे....

प्रेरणामिल्ने विश्वास लिइएको नेवा पुचःले जनाएको छ । सबै समुदायका भाषा, संस्कृति, संस्कार संरक्षणका लागि प्रतिष्ठानले विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिरहेको गण्डकी प्रज्ञा प्रतिष्ठानका सदस्य-सचिव मनकुमार श्रेष्ठले जानकारी दिए । उनका अनुसार आफ्नो भाषा, संस्कृति जोगाउन सम्बन्धित समुदाय नै क्रियाशील हुनुपर्नेमा जोड दिएका छन् । गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य अशोककुमार श्रेष्ठले भाषा, संस्कृति र संस्कार हरेक समुदायको परिचय एवं गौरव भएकाले त्यसको संरक्षण आवश्यक रहेको औल्याएका थिए ।

टिओआर....

उठेका प्रश्नको जवाफ दिँदै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले बजेट भाषण हुने समयसम्म दलहरु बिच पक्कै सहमति हुने बताएका हुन् । प्रधानमन्त्री प्रचण्डको भनाइ थियो, हामी सहमति र समझदारीको धेरै नजिक पुगेको महसुस गरेको छु, आज बिहान मात्र कांग्रेस सभापति देउवाजीको घरमै पुगेर सहमतिको प्रयास गरेको छु । आज र भोलिसम्म अर्थात् बजेट व्यक्तव्य पढ्ने बेलासम्म सहमति बन्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।’ यस्तै प्रधानमन्त्री प्रचण्डले संसदीय छानबिन समिति बनाउने कुरामा सबैको सहमति बनिसकेको र टिओआर बनाउने विषयमा आज सोमबार बिहानसम्म सहमति हुनसक्ने बताएका छन् । यसैगरी भोलि जेठ १५ गते

संघीय संसदको संयुक्त बैठकमा आगामी आर्थिक वर्षको बजेट दिउँसो एक बजे प्रस्तुत हुने भएको छ । प्रतिनिधिसभाका सभामुख देवराज धिमिरेले बजेट वक्तव्य प्रस्तुत गर्न जेठ १५ दिउँसो १ बजे बैठक बोलाएका हुन् । संविधानतः सरकारले आगामी आर्थिक वर्षको बजेट १५ जेठ भित्र प्रस्तुत गर्नु पर्ने प्रावधान रहेको छ ।

केन्द्रद्वारा....

मेहनतका साथ तयार गरेको कृषि सामग्री तथा उपकरण उपयोगी हुने विश्वास व्यक्त गरिएको छ । केन्द्रमा कार्यरत सहायक मेकानिकल इन्जिनियर साहका अनुसार तीन चरणको

अथक मेहनतपछि यी उपकरण बनाउन सफलता मिलेको हो । त्यस आविष्कार केन्द्रमा कार्यरत मेकानिकल इन्जिनियरहरूको टोलीले कारखानामा रहेका पुराना साना-ठूला गरेर ५५ उपकरण मध्ये ५१ वटा मर्मतसम्भार गरेर सञ्चालन गर्न सक्ने गरी तयार पारिएको जनाएको छ । केन्द्रमा हाल १५ जना प्राविधिक कार्यरत रहेका छन् ।

टिमु्र....

टिमु्रलाई व्यवसायीकरण गर्न प्रदेश सरकारले नीतिगत रुपमा व्यवस्था गर्ने बताउँदै कृषि र वनको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउँदै सबैले साझा प्रतिबद्धता व्यक्त गरेर टिमु्रबाट आर्थिक लाभ लिनका लागि सबै लाग्नु पर्ने बताए । यस्तै स्वास्थ्यमन्त्री विपेन्द्रकुमार पुनले प्रदेशमा टिमु्र उत्पादनको प्रचुर सम्भावना भएको भन्दै बजारीकरणमा सरकारले लगानी गर्नु पर्ने सुझाव दिँदै टिमु्रको न्यूनतम मूल्य तोकिनु पर्ने बताए भने, सामाजिक विकासमन्त्री रत्न खत्रीले टिमु्रलाई व्यवसायिकरण गर्न कानुनी जडिटलता हटाउन सरकार प्रतिबद्ध रहेको, वन तथा वातावरण मन्त्री अर्जुनकुमार केसीले टिमु्रलाई व्यवसायिकरण गरेर कृषकको जीवनस्तर सुधार्न प्रदेश सरकार तयार रहेको बताएका थिए । यसैगरी लुम्बिनी प्रदेशका वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सचिव मोहनराज काफ्लेले टिमु्रको बिउको गुणस्तर मापन नहुनु, संकलन प्रविधि नहुनु, अस्थिर भाउ, प्रशोधन प्रविधिको अभाव, दीगो संकलन विधिको ज्ञान, सीप र प्रविधिको प्रयोग गर्न नसक्नु, वन विनास र डेढेलो, रोग किराको पहिचान र नियन्त्रण जस्ता कारणले टिमु्रको व्यवसायीकरण हुन नसकेको जनाए ।

समुद्री सतह एक हजारदेखि २५ सय मिटर उचाइमा फल्ने टिमु्र लुम्बिनीको पूर्वी रुकुम, रोल्पा र प्युठानमा बढी पाइन्छ भने पाल्पा, अर्घाखाँची, गुल्मी दाङलगायत जिल्लामा पनि टिमु्र फल्ने गरेको बताए । त्यस्तै

माडि गाउँपालिका रोलपाकी उपाध्यक्ष जयपुरी घर्तीले रोल्पामा टिमु्रबाटै जीवनयापन गर्नेको संख्या ठुलो रहेको भए पनि बिचौलियाको समस्या रहेको उल्लेख गर्दै

रोल्पामा टिमु्रबाटै जीवनयापन गर्नेहरु धेरै छन्,तर कम मूल्यको चामल र टिमु्र साट्ने चलन अझैभएकोले गर्दा बिचौलियाले मात्र फाइदा लिने गरेको बताएकी छन् ।

निलम्बित

तोकन आदेश भएको छ । कपिलवस्तु जिल्ला अदालतमा जिल्ला न्यायाधीशका रूपमा काम गरिरहँदा प्रहरीमा जाहेरी परेपछि न्यायाधीश गिरीलाई निलम्बित गरी हाल पनि थुनामा राखिएको छ ।

बुद्ध....

त्यसरी साँभदेखि दर्शनार्थीको भीड मूल द्वारदेखि बेबी बुद्धसम्म ताँती लागेको थियो । यसै परिसरको पवित्र उद्यानमा पनि ठाउँ नभएपछि विकास कोषले भित्र रहेका दर्शनार्थी बाहिर गएपछि मात्र मूल द्वारसँगै पश्चिमी द्वार खुलाएको थियो । सो भीडका कारण लुम्बिनी विकास कोषको ३ नम्बर प्रवेशद्वार र ४ नम्बर द्वारमा दर्शनार्थीको जाम लागेको थियो । त्यस जामले कोष बाहिर पनि दर्शनार्थीहरु निर्माणाधीन पुलको कारण जाम भएकोले उनीहरूले सास्ती व्यहोर्नु परेको थियो । यस बुद्ध पूर्णिमाको दिन मात्र ५० हजारभन्दा बढीले मायादेवी मन्दिरको अवलोकन गरेको लुम्बिनी विकास कोषका सूचना अधिकृत हरिध्वज राईले जानकारी दिए । यो संख्या अझै बढ्ने सम्भावना थियो, तर इण्डियामा भएको लोकसभाको निर्वाचनको कारण इण्डियन दर्शनार्थी धेरै आउन नसकेको सूचना अधिकृत राईले बताउँदै अहिलेको घुईचो हेर्दा भविष्यमा यसलाई व्यवस्थापन गर्ने गरी कोषले योजना बनाउन आवश्यक रहेको जनाउँदै यस दिन दर्शनार्थीको घुईचो देखेर उत्साहित भएको बताए । विदेशी पर्यटक थोरै भए पनि ९५ प्रतिशत बढी अवलोकनकर्ता नेपाली नै रहेको राईले जानकारी दिए । परिवार सहित लुम्बिनीमा आएका भैरहवाका एक पर्यटन व्यवसायीले भीडका कारण पर्यटन व्यवसायीलाई खुशी बनाएको बताउँदै भैरहवास्थित गौतमबुद्ध विमानस्थल नियमित सञ्चालन गरी अन्तरआबद्धता बढाउन सके यो क्षेत्रको पर्यटन सधैं यस्तै गुल्जार हुन सक्ने बताएका छन् । गाएको सालसम्म मन्दिर परिसरमै दीप प्रज्ज्वलन गर्ने गरिएको भए पनि यो सालदेखि भने कोषले बगैँचावाहिर शेड बनाई वाल्ने व्यवस्थापन गरेको छ । यस अवसरमा मायादेवी मन्दिरलाई विद्युतीय बत्तीले सजाइएकोले पनि पर्यटकलाई मोहित बनाएको थियो । गौतम बुद्धको जन्म, ज्ञान प्राप्त र महापरिनिर्वाणको वैशाख पूर्णिमामा त्रिसंयोगको रुपमा बुद्ध जयन्ती मनाइने गरिएको छ ।

विद्यार्थीहरूलाई....

समाजका अध्यक्ष हुन् । ललितपुरको प्रयागपोखरीस्थित कलेजको स्नातकोत्तर अध्ययन केन्द्रमा भएको कार्यक्रममा डा. वाङ होउ माडले “अन्वेषण पछाडिको विज्ञान“ शीर्षकमा कार्यपत्र प्रस्तुत गरेका थिए । यस्तै कलेजका निवर्तमान प्राचार्य प्रा.डा. हरिकृष्ण श्रेष्ठ, कलेजको स्नातकोत्तर अध्ययन केन्द्रका निर्देशक प्रा.डा. तुसिता चाँदनी शाही, सोही केन्द्रका उपप्राध्यापक प्रतिक सिंह ठकुरी लगायतका शिक्षकहरू सो अन्तरक्रिया कार्यक्रममा सहभागी भएका थिए । एलो रिभर, याङ्ट्से रिभर र मेकङ रिभर सहित एसियाका ६ वटा प्रमुख नदीहरूको पाँच हजार मिटर भन्दा माथि उचाईमा रहेका मुहानहरू पत्ता लगाई विश्वविख्यात हुनुभएका डा. वाङ होउ माडले विगतमा अमेरिकाको क्यालिफोर्निया विश्वविद्यालय तथा नासाका अब्बल वैज्ञानिकहरूसँग सहकार्य गरी सेटेलाइट प्रविधिको माध्यमबाट तिब्बतबाट प्रारम्भ भएको एलो रिभरको मुहान पत्ता लगाएका थिए । पछि भू-धरातलीय अन्वेषणको लागि अन्य अन्वेषकहरू सहित ती क्षेत्रहरूको भ्रमण गर्नु भई उक्त नदीको मूल निर्क्योल गरेका थिए । उहाँले अनुसन्धान तथा अन्वेषणको क्रममा विभिन्न देशका आदिवासीहरूको प्रविधिहरू विश्व सामु उजागर गर्नु भई ती प्रविधिहरूको संरक्षणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका छन् । त्यसैगरी विश्वका केही लोपोन्मुख जीवहरूको कृतिम गर्भाधानको माध्यमबाट उत्थानमा पनि उहाँको योगदान रहेको छ । आफ्नो अन्वेषणको आधारमा तीसवटा पुस्तकहरू लेखी सक्नुभएका डा. वाङको कामको विश्व व्यापी महत्वको आधारमा अमेरीकाको सिएनएन न्यूज च्यालनले विभिन्न समयमा १३ पटक अन्तर्वार्ता लिई प्रसारण गरिसकेको छ भने, विश्व प्रसिद्ध पत्रिका वालस्ट्रिट जर्नलले पनि उहाँको कामको विवरण मुखपृष्ठमा छापेको थियो । उक्त कार्यक्रमको आयोजना कलेजका उपप्राध्यापक तथा प्राकृतिक स्रोत व्यवस्थापन विषयका संयोजक डा. नारायण प्रसाद कोजुले गरेका थिए । विद्यार्थीहरूको अध्ययन अध्यापनमा सहयोग पुगोस् भन्ने हेतूले कलेजले समयसमयमा विभिन्न वाह्य अन्वेषक, प्राध्यापक लगायत बोलाएर कक्षा लिने गरेको बताइएको छ ।

गणतन्त्र दिवस भव्यरुपमा मनाऔँ

लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका

उपलब्धिलाई संस्थागत गरौं ।

संघ, प्रदेश एवम् स्थानीय

सरकारबीच समन्वय र सहकार्य गरौं

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड